

tjänst samt samma socialförsäkringsförmåner de skulle ha haft vid tjänst i Sverige.

Med hänvisning till vad som ovan sagts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning och förslag om förbättring av pensions- och socialförsäkringsskyddet för svenskar i internationell tjänst.

Stockholm den 25 januari 1965

Elisabet Sjövall

Astrid Kristensson

C.-G. Enskog

Nr 157

Av fru Kristensson och fröken Ljungberg, om utredning av frågan om familjebeskattningen.

Alltsedan omkring sekelskiftet sambeskattning av äkta makar tillämpats har familjebeskattningsens utformning varit föremål för debatt. Den första utredningen om sambeskattning tillkom redan år 1911, och alltsedan dess har ett flertal statliga utredningar behandlat frågan. På den senaste tiden har den offentliga debatten tagit ny fart, varvid speciellt frågan om familjebeskattningen skulle utformas enligt sambeskattningsprincipen eller enligt särbeskattningsprincipen blivit föremål för diskussion. Även om man icke kan avgöra hur inläggen för och emot sambeskattningen fördelas i den allmänna debatten, synes det klart att en alltmera utbredd opinion börjar inse bristerna i det nuvarande systemet.

Senast har allmänna skatteberedningen behandlat familjebeskattningen. Enligt direktiven hade beredningen möjlighet att förutsättningslöst pröva skattefrågorna, varvid det uttalades att det inte bör »tagas för självklart, att just det nuvarande svenska skattesystemet som framvuxit under historiskt betingade omständigheter är det som bäst passar morgondagens svenska samhälle». Från många synpunkter skulle man kunna säga att utvecklingen nu passerat skattesystemet så att det icke ens passar dagens svenska samhälle.

Skatteberedningens behandling av familjebeskattningsens utformning i detta avseende synes icke ha präglats av någon förutsättningslös syn. Utredningen uttalade att den framförda kritiken mot sambeskattningen icke innefattade sådana invändningar av teoretisk och principiell natur, att sambeskattningen därför borde överges. Ett viktigt argument mot det nuvarande

sambeskattningssystemet, som icke tillräckligt beaktats i utredningen, är enligt vår mening att nuvarande system tar hänsyn huvudsakligen till äkten-skapet som sådant och i alltför liten utsträckning till förekomsten av barn. Civilståndet bör emellertid ej i och för sig konstituera skattelättnader men väl förekomsten av barn. Ett särbeskattningssystem med differentierade skalor efter barnantalet är en väg, som bör undersökas för att få en rationellare fördelning av skattebördan.

När det gäller de arbetsmarknadspolitiska aspekterna kan skatteberedningen icke tillerkänna dessa utslagsgivande betydelse vid beskattningens utformning och anför att de ej heller till sin innebörd skall överdrivas. Emellertid kan man ej bortse från läget på arbetsmarknaden. I ett samhälle som alltmer präglas av ökad yrkesutbildning och ökad benägenhet att nyttja denna utbildning i form av yrkesverksamhet bör alla åtgärder vidtagas för att tillgodoföra samhället de investeringar som nedlagts i utbildningen. Speciellt gäller detta de gifta kvinnorna, där det största arbetskraftstillskottet f. n. finns.

I ett särskilt yttrande har löntagarrepresentanterna i allmänna skatteberedningen förordat en övergång på längre sikt till ett s. k. individualistiskt system. Att en övergång till ett sådant system inte kan ske omedelbart är alldeles klart med tanke på de praktiska konsekvenser detta skulle medföra. De problem som träder i förgrunden är frågan om de s. k. faktiskt sambeskattade, riskerna för skatteflykt och problem av mera social karaktär, som ett särbeskattningssystem skulle medföra. I årets statsverksproposition föreslår finansministern införande av s. k. frivillig särbeskattning, vilket åtminstone torde eliminera den s. k. negativa sambeskattningseffekten. I fråga om familjebeskattningen anföres att remissbehandlingen av skatteberedningens förslag har visat att en ytterligare prövning erfordras av de problem av såväl teknisk som fördelningspolitisk art, som är förknippade med en övergång till fullständig eller modifierad särbeskattning. En sådan prövning kommer att ske inom finansdepartementet och bedrivs med den skyndsamhet som denna fråga medger.

Att förlägga den ytterligare prövningen till finansdepartementet är icke till fyllest. En klart förutsättningslös prövning av hithörande frågor måste komma till stånd. Vi föreslår därför tillsättandet av en parlamentarisk utredning, vari även arbetsmarknadens parter och kvinnoorganisationerna blir företrädare för att en allsidig prövning av denna fråga skall kunna göras.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att en parlamentarisk utredning tillsättes i syfte att förutsättningslöst utreda frågan om familjebeskattningen.

Stockholm den 25 januari 1965

Astrid Kristensson

Blenda Ljungberg